

Gostilničarski vestnik

Strokovno glasilo „Zveze združenj gostilniških obrti dravske banovine v Ljubljani“

Člani Zveze prejema list brezplačno, za nečlane stane letno din 36.—. Oglasi se računajo v oglašnem delu din 0:75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa din 1.— od mm in stolpa.

Telefon 39—14

Izhaja okoli 20. vsakega meseca

Ček. rač. št. 11.430

Leto X.

Ljubljana, 18. julija 1940.

Štev. 5.

Nova letina

Kaj bo z reformami?

Ljubljana, 17. julija.

Morda že dolgo časa nismo imeli toliko zanimanja za rezultate letošnje žetve kakor ravno letos. Na eni strani vidimo namreč, kako stalno naraščajo še vedno cene kmetijskih pridelkov v zvezi z ostalimi cenami, na drugi strani pa vemo, da bo letošnji pridelek razmeroma slab. To pomeni, da bo treba raznih omejitev, saj vemo, da je naša država vezana pogodbeno in tudi drugače dajati vsako leto veliko količino kmetijskih pridelkov v izvoz.

Cene kmetijskih pridelkov so znatno višje kot so bile pred letom dni. Ne kažejo pa same po sebi nobenega znaka popuščanja. Zaradi tega je morala tudi vmes poseči vlada in s tem priznala, da so danes cene kmetijskih pridelkov šle previsoko. V ponedeljek dne 24. junija je bila objavljena namreč uredba, ki je maksimirala cene stare pšenice in koruze, prve na 224—230 din po kakovosti in provenijenci ter koruze na 170 do 180 din po kakovosti. To je pomenilo v primeri z baš tedaj veljavnimi borznimi cenami znatno zmanjšanje, kar so pozdravili vsi konzumenti v mestih in v pasivnih krajih ter pasivnih pokrajinah, med katere spada tudi Slovenija. Vlada je dala Priv. izvozniki družbi prvenstveno pravico do odkupa presežkov lanskega pridelka pšenice in koruze in je Priv. izvozna družba dobila v ta namen od Priv. agrarne banke kredit 300 milijonov dinarjev po izredno nizki obrestni meri 0.25%. Ker smo pa že v novi žetvi pšenice in koruze, pričakujemo vsak trenutek objavo uredbe za odkup nove pšenice. Nova uredba bo najbrže določila za novo pšenico isto ceno kot za staro pšenico, ker je že zaradi sedanjega vzgleda vlada bolj malo pripravljena ustreči željam vojvodinskih veleposestnikov, ki so govorili že o ceni 350 din za 100 kg pšenice.

Kakšna bo letina?

Je pa računati, da bo naš pridelek pšenice manjši kot je bil lansko leto. Poznavalci razmer računajo, da bomo imeli povprečno srednjo žetev v vsej državi, kar pomeni, da ne bomo imeli preveč presežkov pšenice za izvoz. Zaradi tega se tudi pojavljajo glasovi o uvedbi enotne moke v naši državi, da bi se čim več pšenice prihranilo za izvoz. Določena se trenutno o tem ne da nič povedati.

Tudi v drugih državah najbrže pridelek ne bo dober, tako vsaj trdijo strokovnjaki. Zato je gotovo, da bo v preiskrbi Evrope s pšenico nastalo nekaj težav, katerih pa se ni treba bati.

Strokovnjaki so izračunali, da je znašala povprečna letina pšenice od 1933 do 1937 v evropskih deficitnih državah, t. j. državah, ki pridelajo premalo pšenice, 290 milij. met. stotov in da je tem državam bila še na razpolago količina 12 milij. met. stotov izvoza iz podonavskih držav. Skupna potrošnja pšenice pa je znašala v celinskih državah Evrope 334 milij. met. stotov, tako da pravi račun: manjka še 30 milij.

metrskih stotov, tako da je imela celinska Evropa na razpolago 346 milij. met. stotov, kar je približno pokrilo potrebo, če vpoštevamo, da je potrošnja pšenice narasla.

Po drugih računih, ki so jih napravili madžarski statistiki, je znašala uvozna potreba Evrope v petletju 1933 do 1938 96 milij. met. stotov pšenice, 2,6 milij. stotov rži, 15,9 milij. stotov ječmena, 6,2 milij. stotov ovs, 65,9 milij. stotov koruze, dočim je znašal izvozni presežek krompirja celinske Evrope 2 milij. met. stotov. Toda te številke vsebujejo tudi porabo Anglije, ki ima pa še vedno odprto pomorsko pot. Lahko računamo, da znaša uvozna potreba celinske Evrope samo okoli 40 milij. met. stotov pšenice in približno ravnolotiko koruze.

Vse to kaže, da se bo morala Evropa prilagoditi novemu položaju, ker ni računati na dovoze Kanade, Argentine, Avstralije. Ker bo žitarice imela premalo, bo morala v svoji prehrani poseči tudi na druge proizvode, zlasti ribe, zelenjavo, krompir in tudi na meso. To seveda bo privedlo do povečanega klanja živine, kar lahko postane nevarno za živinorejo, ker bo tudi plemenska živina izpostavljena nevarnosti za klanje zaradi razmeroma visokih cen. Odtod tudi omejevalni predpisi za klanje živine, zlasti plemenske. Ti predpisi imajo torej svoj namen ohraniti dovolj plemenske živine za bodoče čase, kar je le pozdraviti v interesu naše izvinoreje, konzuma in izvoza.

Sicer pa bodo težave v prehrani gotovo le prehodnega značaja, kajti najvažnejši državi v vojni Italija in Nemčija bosta stremeli za tem, da svojo proizvodnjo dvigneta kolikor mogoče na tako višino, da bo zadostovala domačim potrebam. Poleg tega imata možnost s svojo gospodarsko politiko kot najvažnejša odjemalca kmetijskih proizvodov Balkana povečati v najkrajšem času kmetijsko proizvodnjo Balkana — do take stopnje, da ne bodo krite samo balkanske ter nemškoitalijanske potrebe, ampak bo ostal presežek še za druge države, ki morajo v Evropi uvažati kmetijske proizvode. To ni pesem bodočnosti, ampak realen račun, katerega danes že dela nemška gospodarska politika.

In končno je tukaj še sovjetska Rusija. Sovjeti imajo možnost v veliki meri pomagati Evropi pri prehrani saj za prehodno dobo. V koliko bodo to storili, se odteguje našemu pregledu in napovedi so tu kaj tvegane, saj vemo, da ruske trgovinske politike ne diktirajo toliko gospodarske potrebe in cilji, temveč zunanje-politični cilji.

Posebno v naši državi ni treba imeti nobenega strahu, saj bomo še vedno ostali kmetijska izvozna država in omejitve pri nas ne bodo tako občutne kot drugod.

Vprašanje surovin

Drugo vprašanje, ki stoji v ospredju zanimanja našega gospodarstva, so za-

loge surovin. Z vstopom Italije v vojno je naša pomorska trgovina postala zelo majhna, ker nihče ne tvega pošiljati svoje ladje na morje, kjer se obstreljujeta dve močni vojni mornarici in delujejo podmornice ter brne v zraku letala. Zaradi tega je plovba zastala, kar se bo kmalu poznalo v dovozi surovin. Za nekaj časa imamo računati s prenehanjem dovozov surovin in dokler si Italija ne odpre poti iz Sredozemskega morja, tudi mi ne bomo mogli pluti izven Sredozemlja. Ker je Italija v približnem enakem položaju kakor mi, najbrže računamo, da se ji bo to v kratkem posrečilo in je s tem tudi za nas to vprašanje rešeno. Ker pa ne vemo, koliko časa bo vse to trajalo, se moramo pripraviti tudi na možnost, da bo trajalo to dalj časa. Za tako možnost pa je potrebno, da si razdelimo zaloge na čim dalj časa, nadalje da jih razdelimo na čimveč odjemalcev enakomerno, pa če treba tudi s kartami, ki so, če drugega ne, saj socialno pravične, ker dajejo vsakemu enako pravico. Obenem pa si že itak naša trgovinska politika trudi najti novih potov za naše dovoze in skuša povečati predvsem trgovino z onimi državami, ki so nam lahko dosegljive.

Kaj bo z gospodarskimi in socialnimi reformami?

Zadnje čase se v naši javnosti veliko razpravlja o nekaj gospodarskih refor-

mah, pa tudi o izpremembi socialnega reda pri nas. Te razprave so nastale na osnovi izjav merodajnih faktorjev, zlasti predsednika vlade g. Dragiša Cvetkovića in podpredsednika vlade g. dr. Vladka Mačka, da je potrebna pri nas pametna socialna reforma. Napovedane so bile tudi gospodarske reforme. Kaj je na stvari?

Položaj je danes pač tak, da nujno zahteva pametnih gospodarskih in socialnih ukrepov. Niso pa še znani konkretni predlogi za to, niti jih še niso vzeli v pretnost merodajni faktorji, t. j. je predvsem kraljevska vlada. Vse, kar se piše o tem, so samo prispevki, predlogi ljudi, ki se več ali manj spoznajo na ta vprašanja in ki prinašajo svoje poglede na ureditev raznih perečih vprašanj v državi. Za kaj se bo pa odločila vlada, ki je edino merodajna, pa se danes ne more reči. Vemo le to, da teh vprašanj še ni začela podrobno študirati, dalje pa vemo tudi, da se takih stvari ne da pripraviti brez temeljitih priprav, študij itd. Zaradi tega bo poteklo še nekaj časa, preden bodo reforme toliko pripravljene, da bi stopile v veljavo. Zaradi tega tudi ni povoda za izpremembo poslovne politike, ker še čisto nič ne vemo, kaj se pripravlja. Če Bog da, bomo o tem lahko pisali bolj natančno v jeseni, od meseca septembra dalje.

Drago Potočnik.

Sanacija hotelirstva

O sanaciji hotelirstva se je že mnogo pisalo in bile so že neštivilne seje ter posvetovanja z merodajnimi činitelji pri trgovinskem in finančnem ministrstvu in to od leta 1931. dalje, ko je gospodarska kriza neizprosno udarila tudi po našem hotelirstvu. Zvezna uprava je tozadevno izdelala konkretne predloge, ki so bili preizkušeni po svoji realnosti od strani finančnih strokovnjakov, ki pa ni nikdar zahtevala moratorija ali kakršnega koli odpisa, temveč stalno le brezobrestna posojila. Leta 1938. smo bili že silno blizu take sanacije, za katero je svoječasni finančni minister g. dr. Letica obljubil letni prispevek v znesku 10.000.000 din, da bi se na podlagi tega vsakoletnega brezobrestnega prispevka finančne uprave, ki bi se ji v 15 letih v celoti odplačal, najelo sanacijsko posojilo, pri katerem bi morale v istem smislu kot finančna uprava sodelovati tudi banovinske samouprave. Zaradi dogodkov, ki so se začeli vrstiti v zunanjem svetu, je obljuba finančnega ministra padla v vodo, s tem pa tudi vsaka realna osnova, da se izvede sanacija našega hotelirstva.

Ker smo že v zgodnji spomladi predvidevali krizo našega turizma in s tem tudi krizo našega hotelirstva, smo dne 16. IV. 1940 zaprosili Državno zvezo, da pokrene akcijo za izdajo uredbe o maksimiranju obresti za zadolženo hotelirstvo, ki naj bi plačevalo vsaj toliko časa, dokler se ne normalizirajo prilike v svetu, največ 3% obresti za svoje dolgove. Ker se pa je že istočasno pojavilo vprašanje razdolžitve srednjega sloja, predvsem obrtništvu, trgovstvu, uradništva itd., zakar je bila izvedena

posebno v Hrvaški banovini velikopotezna akcija so bili merodajni krogi mišljenja, da se naj obrestna mera za zadolžene hotelirje reši istočasno z razdolžitvijo srednjega stanu. Pri tem moramo še omeniti, da je Državna zveza v poedinih slučajih uspešno intervenirala pri Drž. Hipotekarni banki, zaradi odložitve plačila zapadlih anuitet hotelirjem. Takšne olajšave pa se niso mogle izdejskovati za naše hotelirje v Sloveniji, ker so prav malo zadolženi pri Drž. Hipotekarni banki, temveč visijo pretežno pri slovenskih bankah in posojilnicah.

Na iniciativo Zbornice TOI v Zagrebu, ki je stalno zahtevala s hrvaškimi stroki, gostinskimi organizacijami moratorij, je krenila v početku meseca junija deputacija zastopnikov zbornice iz Ljubljane, Splita in Dubrovnika v Beograd, kjer je tudi intervenirala pri finančnem in trgovinskem ministrstvu. Rezultat te intervencije je bil, da odklanjata ministrstvu vsako razpravo o moratoriju, ker se s tem krni gospodarski kredit države. Deputanti so dobili navodilo naj poskušajo doseči rešitev tega vprašanja najprvo pri banu Hrvaške banovine. V to svrhu se je vršila dne 7. julija v Zagrebu konferenca, kjer se je razmotrivalo vprašanje sanacije hrvaškega hotelirstva, ki posluje na področju Hrvaške banovine in sta bila pri tej konferenci navzoča kot opazovalca referent za hotelirstvo v trgovini. ministrstvu g. Smokvina in zastopnik Zbornice TOI v Ljubljani. Po naših obvestilih se ni na tej konferenci rešilo vprašanje takojšnje pomoči hotelirjem niti obustavitve plačila davčnih zao-

Zvezni občni zbor

se vrši na osnovi dovoljenja kralj. banske uprave II. Pov. 6195/1 od 21. VI. 1940.

v četrtek, dne 12. septembra 1940. v Laškem

stankov. Konferenca je le sklenila priporočiti upravi banovine Hrvaške, da izda posebno uredbo, s katero se naj sanira srednji sloj, s katerim bi bili zajeti tudi gostinski podjetniki. Kakor se nam poroča iz Beograda, ne moremo pričakovati od države prav nobene pomoči, ker so obustavljene celo že preje predvidene subvencije.

Edino kar bi se lahko izvedlo pri kolikaj uvidevnosti slovenskih denarnih zavodov bi bilo, da se hotelirskim dolžnikom za gotovo dobo, vsekakor pa do normalizacije prilik zniža obrestna mera. Upamo, da bodo slovenski denarni zavodi uvideli kritičen položaj onih njihovih dolžnikov, ki so tekom let znosili samo na obrestih težke milijone in ne malo pripomogli k povzdigi slovenskih bank in posojilnic. Takšen je torej trenutni položaj akcije o sanaciji hotelirstva in se bojimo, da bo uspeh tudi te akcije, kakor vseh prejšnjih za hotelirstvo zaradi nerazumevanja merodajnih činiteljev nezadosten.

Zadnje besede imajo torej še slovenske banke in posojilnice.

Pazite! Preskrbite si cenik jedil, pijač in prenočišč, ki mora biti vidno v lokalu odnosno v sobah za prenočišča izobešen. Pazite!

ALI IMATE V LOKALU IZOBESSE-NEGA »VESELEGA STARČKA«?

Zvezna uprava ima še mnogo teh slik na kartonu na razpolago. Cena slike je brez poštne 30 din. Istotako se dobijo razglednice »Veselega starčka« v zvezni pisarni. Preprodajalci imajo običajen popust.

Pobiranje skupnega in splošnega prometnega davka ter luksuznega davka od alkoholnih pijač

Zaradi nejasnosti, ki vlada glede pobiranja skupnega in splošnega prometnega davka ter luksuznega davka od raznih alkoholnih pijač je izdala dravska finančna direkcija sledeče pojasnilo: Vino ter žganje od sadja in vina podlegata splošnemu prometnemu davku, ki ga pobira davčna uprava.

Za fina vina se plačuje po tarifi splošni prometni davek in 15% luksuzni davek pri davčni upravi, medtem ko pobirajo državno trošarino od teh vin oddelki finančne kontrole.

Pripominjamo, da spadajo vermut, marsala, malaga, šeri itd. med fina vina, ter da jih ni prištejati medicinalnim vinom. Od medicinalnih vin se sicer pobira 7,5% skupni prometni davek, ne pa tudi luksuzni davek.

Pri finem vinu je zavezan plačilu luksuznega davka prodajalec na drobno.

Edino v primerih, če producent fina vina prodaja ta vina na drobno, potem je on zavezan plačevati luksuzni davek od vse količine, ki jo proda na drobno. V kolikor pa prodaja fina vina na debelo ne podlega plačilu luksuznega davka.

Če se izdeluje fino vino iz zatrošarinjenega vina, vinskega destilata, špirta in sladkorja je postopati po čl. 9. zakona o državni trošarini, t. j. za sirovine plačana državna trošarina se vračuna v državno trošarino za fina vina. Presežek plačane trošarine se ne vrača.

Skupni prometni davek in luksuzni davek na konjak, brandy, vinjak, ki se prodaja v obliki, opremi in po cenah konjaka, se plačuje skupno z državno trošarino pri oddelkih finančne kontrole in sicer znaša skupni prometni davek 7,5%, luksuzni pa 15%. Za konjak, brandy in vinjak, ki se izdeluje iz vinskega destilata se plačuje državna trošarina 10 din od hl alkohola. Ostalo vinsko žganje pa ne podlega skupnemu prometnemu in luksuznemu davku, pač pa splošnemu prometnemu davku, ki se plačuje pri davčni upravi.

Enako se pobira skupni prometni davek in luksuzni davek od šampanjca samo, da znaša luksuzni davek na šampanjec 20%.

Od likerja in ruma, ki se proizvaja iz zatrošarinjenega špirta od katerega je plačan tudi 25% skupni prometni davek se pobira le 15% luksuzni davek po davčni upravi.

Če se izdeluje liker in rum iz žganja je v smislu čl. 72. toč. 11. (3) trošarinškega zakona postopati s tem žganjem, kakor s špiritom. Finančni oddelek, ki nadzira to izdelovanje, pobere državno trošarino in skupni prometni davek po stopnji, ki velja za špirit. Luksuzni davek na liker in rum pobira pa davčna uprava. Žganje jakosti preko 50% odnosno 55% se smatra za špirit in je v kazenskem postopanju od takega žganja pobrati državno trošarino in skupni prometni davek, kakor od špirta.

— Ali se mora za vino in žganje, ki se uvaža iz področja banovine Hrvaške in za katero je tam plačana banovinska trošarina plačati tudi državna trošarina? V nekem konkretnem slučaju je oddelek za davke finančnega ministristva št. 31.156-III. z dne 11. maja 1940. pojasnilo, da se za vino in žganje za katero je plačana v Hrvaški banovini banovinska trošarina ne plača državna trošarina.

Izvajanje predpisov o brezmesnih dnevih

Kakor smo že v zadnji številki našega glasila sporočili, se je zvezna uprava obrnila potom Državne zveze na trgovskega ministra s prošnjo, da se dovoli prodaja drobovja in ostalih notrin v brezmesnih dnevih. Istotako smo zaprosili, da se naj na sejske dneve in ob drugih priložnostih, kjer se zbere večja množica v enem kraju, dovoli na ta dan, četudi je označen kot brezmesen dan, prodaja mesa, zato pa naj se po odredbi sreskega načelstva namesto tega odredi kot naknada drugi dan v istem tednu kot brezmesni dan.

Gosp. trgovinski minister preložitvi brezmesnih dnevov ni ugodil. Ker pa je ban Hrvaške banovine to izjemo dovolil, smo se ponovno obrnili na njega ter pričakujemo tozadevne rešitve.

Trgovinsko ministristvo pa je ugodilo naši prošnji v pogledu uporabe drobovja in ostalih notrin na brezmesne dneve. V to svrhu je trgovinsko ministristvo izdalo naslednja navodila:

Prepoved prodaje telečjega, govejega in svinjskega mesa se ne nanaša na prodajo tega mesa na debelo. Prepoved prodaje takega mesa na drobno in prirejenih jedil iz tega mesa v gostinskih obratih ob sredah, četrtkih in petkih se ne nanaša na meso, ki se ne more smatrati za sveže meso, niti na dele živine, ki se ne smatra za meso v ožjem smislu.

Po tem pojasnilu se lahko na brezmesne dneve prodajajo naslednji predmeti:

Suho meso, surova slanina, salo, mast, loj, notranji organi telet, govede in svinj (možgani, jezik, pljuča, srce, jetra, ledvice itd.). Prav tako se lahko ob sredah, četrtkih in petkih prireja jedi iz notranjih organov živine ali iz suhega mesa. Tudi klobase in razni mesni proizvodi iz telečjega, govejega in svinjskega mesa ne spadajo pod določbe prepovedi prodaje, če se ne prodajajo v svežem stanju ali pa so ti predmeti izdelani iz onih delov živine, ki se ne smatrajo kot meso v ožjem smislu. Pod pojmom »prašiček« v smislu čl. 2. uredbe z dne 10. maja je razumeti prase do največ 40 kg žive teže. Klavnice so dolžne voditi strogo kontrolo, da se izvaja uredba in da se ne koljejo telice in junice izpod 1 leta starosti, v kolikor ni dovoljena izjema od strani obsega upravnega oblastva.

Nadzorstvo nad izvajanjem uredbe vrše organi splošnih upravnih organov I. stopnje, državnih krajevnih policij-

skih oblastev, tržni nadzorniki in veterinarji v klavnicah. Zaradi nadzorstva lahko ta oblastva po potrebi odredijo pregled takega obrata, ki prodaja meso ali mesne proizvode. Kršitve se kaznujejo z zaporom 30 dni in z denarno kaznijo do 50.000 din. Pristojna oblastva morajo v vsakem ugotovljenem primeru kršitve takoj uvesti kazensko postopanje.

Kako je prišlo do prepovedi izdaje dovolil za krčme in buffete

Takoj po izdaji uredbe o dokazu izobrazbe za opravljanje pogostinskih obrtov, s katero so se prosilci za krčme in buffete oprostili dokaza posebne izobrazbe, smo opazili, da je začelo narasčati število krčem in buffetov ne samo v naši banovini, temveč tudi v drugih banovinah. Gostilničarske organizacije so že takrat, ko je bila navedena uredba v načrtu, protestirale proti taki izjemi, vendar brez uspeha, ker se je tedaj vsak minister, predno je podpisal uredbo ali kak drug predpis še preje zamislil, v koliko bi lahko kako določilo škodovalo ali koristilo njegovi stranki. To je bil tudi razlog, da se je omogočila izdaja dovolil osebam, ki se nikdar niso učile gostilničarskega obrta. Seveda so skozi to luknjo vdrle osebe, ki so imele politično zaslombo in smo to dejstvo ugotovili pri vseh političnih režimih. Zvezna uprava je na to stalno opozarjala Drž. zvezo in Zbornico TOI v Ljubljani, kar je prišlo takoj v letu 1936. do jasnega izraza v resolucijah gostinskega kongresa.

Prva banovina, ki je izdala na podlagi stalnih protestov organizacij za omejitve krčem in buffetov podrejenim upravnim oblastvom poseben razpis, je bila v letu 1938. savska banovina, nato pa ji je sledila dunavska in kasneje še drinska banovina.

Posledica našega boja je bilo še preje navodilo ministristva trgovine in industrije iz leta 1936, kateri je naša banska uprava sporočila vsem podrejenim upravnim oblastvom dne 16. avgusta 1936.

Na žalost so bila ta navodila v prepogostih slučajih neupoštevana, nakar smo ponovno opozorili kr. bansko upravo dne 25. V. 1938., Državno zvezo in Zbornico TOI pa dne 1. junija 1938., da naj vendar tudi naša banska uprava izda slično odredbo, kakor je bila izdana v svrhu omejitve krčem in buffetov v savski in dunavski banovini. Tozadevno smo se obrnili z dopisom z dne 14. junija 1938, neposredno na g. bana, vendar nismo mogli niti mi, niti Zbornica TOI izposlovati naprošene odredbe, češ da ni za tako odredbo zakonite podlage. Isti odgovor so prejeli dne 31. maja 1939. tudi gg. predsedniki naših združenj, ki so bili na potu na občni zbor v Logatec sprejeti od g. bana in kjer so ga ustmeno in tudi s spomenico zaprosili, da naj omeji izdajo gostilniških dovolil, predvsem pa naj ukine, izdajo dovolil za krčme in buffete.

Vsa naša zavzemanja in zavzemanja Zbornice TOI so ostala brez uspeha, dokler ni stopila na plan javnost potom Društva treznosti, ki je 28. marca 1940. vložilo na g. bana v pogledu omejitve pijačevanja v slovenskem narodu spomenico, ki jo priobčujemo v celoti — in s katero se tudi v pretežni večini strinjamo — na drugem mestu.

S pomočjo te spomenice, odnosno nastopa Društva treznosti je kr. banska

Člen 7.

uredbe o pobijanju draginje se glasi:

1. V hotelih, restavracijah, kavarinah, javnih kuhinjah in ostalih gostinskih obratih se označujejo cene jedi in pijači v jedilnem listu po običajnem načinu.

2. V hotelih in ostalih gostinskih obratih, ki oddajajo sobe, mora biti nabit v vsaki sobi njen cenovnik. Iz cenovnika mora biti razvidno tudi, od katere ure se označena cena računa in koliko je najmanj časa za odpoved. V označeno ceno se računa tudi nagrada za postrežbo, kar se mora v cenovniku izrecno navesti.

Kdor se pregreši zoper predpise tega člena, se kaznuje z zaporom do 30 dni in v denarju do 5000 din.

uprava vendarle spremenila svoje prvotno odklonilno stališče v vprašanju, ki so ga druge banske uprave že davno rešile, čeprav ni baje tam pijačevanje vsaj kakor se trdi, tako močno razširjeno, kakor pri nas. Upamo, da bo imela ta spomenica še druge blagodejne vplive na revizijo raznih predpisov, da se končno uredi prodaja in tudi točene alkoholnih pijač v dravski banovini.

Pazite na prijavo tujcev in predpise uredbe o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije!

Ukinitve izdaje dovolil za buffete in krčme do konca leta 1941

Kr. banska uprava je izdala pod VIII. No. 2339-2 z dne 24. maja 1940, kakor pravi na predlog Zbornice TOI v Ljubljani na vsa sreska načelstva in mestna poglavarstva sledečo odredbo:

»V zadnjih letih se je število gostinskih podjetij v dravski banovini prekomerno povečalo. Od približno 20.000 obratov v državi, jih je bilo dne 31. decembra 1939 na področju dravske banovine 5194, torej več kot ena četrtnina, tako, da pride na manj kot 200 prebivalcev (vštevši žene in otroke) že po 1 gostinski obrat. To je gotovo preveč; to število gostinskih podjetij je med drugim tudi povzročilo, da se našemu narodu očita, da čezmerno pije.

Pijačevanje napravlja v moralnem in zdravstvenem pogledu našemu narodu in njegovi bodočnosti ogromno škodo.

Zaradi prevelikega števila gostinskih podjetij, v katerih se točijo v glavnem samo pijače, t. j. krčem in buffetov, pa ne trpijo samo moralne in materialne koristi naroda, ampak v nič manjši meri tudi razvoj in napredek našega gostinstva, predvsem tudi tujski promet, katerega gostinski obrati nižje vrste od nas samo odvrtaajo.

Splošni interesi naroda, njegovo zdravje, morala in napredek torej zahtevajo, da se za gotovo dobo izdajanje dovoljenj za krčme in buffete ustavi.

Zaradi tega odrejam na predlog Zbornice za TOI, da se za dobo do 31. decembra 1941 ne smejo izdajati dovoljenj za krčme ali buffete.

Vsako tozadevno prošnjo je glede na splošne koristi razvoja in prospeha duhovne in materialne kulture našega naroda na podstavi § 61, odst. 3, zaradi pomanjkanja krajevnih potrebe zavrniti. V slučaju, da bi bila dejanska potreba po enem ali drugem teh obrtov glede na število prebivalstva ali s kakšnega drugega razloga res podana, je predložiti zadevni spis z utemeljenim predlogom tu sem na vpogled.

Ta razpis je uporabljati tudi na prošnje, ki so sedaj v postopku ter na prošnje za preemestitev takšnih obrtov.

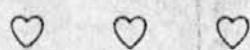
Ban: Dr. Natlačen I. r.

Koliko gostilničarjev gre na letni dopust in odmor?

1 do 2%!! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!

Zato vsaj doma pijte

Radenski zdravilni vrelec

tistega z rdečimi srci, našo najboljšo prirodno mineralno vodo, ki je obenem zdravilna za mnoge bolezni

Kljub prepovedi izdaje dovolil za krčme in buffete gostilniška koncesija za krčmo podeljena

Sresko načelstvo v Kočevju je z odločbo od 4. junija 1940. izdalo gostilniško dovolilo za krčmo g. N. A. v občini Videm-Dobropolje ter je to odločbo potrdila prizivnim potom tudi kr. banska uprava dravske banovine VIII. štev. 3390-3 z dne 28. junija 1940. Nikakor si ne moremo tolmačiti izdaje tega dovolila in to celo po kr. banski upravi, ker je vendar ravno ista izdala odločbo 24. maja 1940. o ukinitvi izdaje takšnih dovolil do konca leta 1941.

Poleg tega pa smo presenečeni tudi z utemeljitvijo o potrebi te krčme, ki stoji vendar komaj 10 m od cerkve, kar gotovo omalovažuje svetost kraja tudi v onem času, ko se ne vrši služba božja. Ker je treba na vsak način ugotoviti, v koliko morajo upravna oblastva še upoštevati čl. 12. toč. a pravilnika o gostilnah, kavarnah in ostalih obratovnicah z alkoholnimi pijačami z dne 28. novembra 1927., ki je po našem mnenju v smislu § 427. odst. 2. toč. 1. še nadalje v veljavi, bo zadevo, kakor čujemo, obravnavalo upravno sodišče.

Ustanovitev gostilne poleg cerkve in pokopališča vendar ni »v korist prospeha duhovne in materialne kulture našega naroda«, kakor je to izrecno navedeno v okrožnici g. bana z dne 24. maja 1940., katero priobčujemo na drugem mestu.

Irma Ferk v Slovenjem Gradcu se je zopet pojavila

Našemu članstvu je še gotovo v spominu faksimile ge. Irme Ferkove, trgovke v Slovenjem Gradcu, ki ga je pisala na poedine okoliške župane glede nujne potrebe po novem buffetu, katerega bi ga. Ferkova tako rada odprla. Ker so se dosedaj vsi poizkusili za pridobitev gostilniške koncesije na njeno ime izjalovili se je pač neka na novo ustanovljena kmečka zadruga izposlovala, kakor čujemo začasno dovolilo, da lahko v lokalih ge. Irme Ferkove otvori buffet, katerega ona vodi, ter se na tej trgovini blesti že par mesecev v mogočih rdečih in v oči vpadljivih črkah sestavljen napis: »Buffet«. Čuli smo tudi, da je sresko načelstvo ukazalo odstraniti ta napis, sicer ne vemo na kateri osnovi, ker je itak samo izdalo začasno dovolilo, toda zanimivo je dejstvo, da se napis vendar le ni odstranil. Radovedni smo tedaj ali se bo lastnica tega dovolila pa najsi bo tudi novoustanovljena kmečka zadruga, katere poslovodkinja je Irma Ferkova, uklonila oblastveni naredbi ali ne. Ko zberemo še nekaj materiala se bomo naravno na to koncesijo še povrnili. Na vsak način pa pričakujemo, da se bo buffet, ki bo v kakršni koli vezi z g. Ferkovo ponovno v tej ali drugi obliki pojavil, kajti vztrajnost in žilavost ge. Ferkove je naravnost občudovanja in posnemanja vredna. Ne vemo pa, če je ta vztrajnost tudi obrtnemu oblastvu prijetna.

Spomenica o streznjenju našega naroda

Gospod ban!

Alkoholizem je stara in huda bolezen našega naroda. Usoden socialen pojav, kateremu je vredno posvetiti vso pozornost. Kakih sto ubojev v pijanosti vsako leto je nekaj tako groznega, da je čudno, kako moremo mimo te grozote tako hladnokrvno hoditi. Pretepi, ki se dogajajo v pijanosti vsako nedeljo na vseh krajih in ranjenci se pa ne dajo šteti. In tri četrtine vseh številnih prometnih nesreč izvira zopet od alkoholizma. Koliko pa boleznin in prezgodnjih smrti!

Dr. Breclj je 20. februarja 1936. rekel v banskem svetu: »Jetika je huda zadeva, a hujsje zlo, ki nas tare, je alkoholizem. To je bolezen za nas značilna, da ne rečem sramotilna.« Ob drugi priliki je rekel, da alkoholizem sam na zdravju in življenju povzroča večjo škodo kakor tuberkuloza. Najhujsje posledice ima pa alkoholizem na narod. Po izjavah zdravnikov je naš narod od alkoholizma v veliki meri že degeneriran. Koliko druge nepregledne škode pa napravlja alkoholizem na drugih poljih, o čemer pri tuberkulozi še govora ni: na gospodarskem, na ver-

skem, na npravnosti, na časti, na družinskem življenju, na vzgoji itd.

Alkoholizem ima pa tudi politično ozadje in posledice. Komunisti se najbolj rekrutirajo iz ljudi, ki so vse zapravili. Potem ko so vse pognali, bi radi delili. Komunisti imajo prav v narčtu, ljudstvo moralno pokvariti, potem bo zrelo zanje. Nič pa ljudi moralno tako ne kvari, kakor alkohol.

Tako je z alkoholizmom. A kaj storimo zoper to?

Proti tuberkulozi se že veliko stori. Imamo tri velika zdravilišča: Golnik, Topolšica in Vurberg. Poleg tega so po raznih okrajih protituberkulozni dispanzerji, ki jih banska uprava podpira. Tudi je za tuberkulozo določen pri banski upravi poseben referent.

A za zdravljenje alkoholizma nimamo še ničesar.

Vemo, da je pri nas boj proti alkoholizmu posebno težaven, ker mnogi od alkohola žive. Vemo, da je velik del slovenske zemlje z vinogradi zasajen in da je treba s tem računati. In vendar toliko pijančevanja, ki nam narod upropišča, ne moremo in ne smemo mirno gledati! Treznostno gibanje pa tudi nima namena ljudi gospodarsko oškodovati; marveč prepričani smo, da bi ga treznost ne samo zdravstveno in moralno, ampak tudi gospodarsko le dvignila. Saj mnogi vinogradniki velik del svojega pridelka sami porabijo, nekateri polovico, nekateri celo vsega, kar jim ne-le nič ne koristi, ampak samo škoduje, ko toliko svojega truda vložijo v obdelovanje vinograda, ki bi ga sicer lahko koristneje obrnili. Saj je znano, da so vinski kraji revni kraji. (Halozel!). Čudno je, da se vinogradniki in z njimi tudi drugi od treznostnega gibanja boje gmotne škode, dočim se nimajo nič pritožiti na nezmernim pitjem žganja in pivopitjem, ki dela vinu res hudo konkurenco.

Pri istem zasedanju banskega sveta je dr. Breclj stavil v tem oziru določne predloge, in gospod ban ste izjavili, da vse te predloge sprejmete.

Vemo, da ima banovina veliko drugih nujnih potreb. »A tudi to« je nujna potreba. Nekateri ukrepi zoper alkoholizem bi ne zahtevali nobenih stroškov, n. pr. skrčenje števila gostiln in razne policijske odredbe. Druga dela bi pa že zahtevala nekaj denarnih žrtev, ki jih morda ni tako lahko dovoliti. A zmeta v računih je ta, da oblasti izdajajo brez primere večje vsote za sanacijo žalostnih posledic alkoholizma — za ječe, bolnice, blaznice, zdravnike, orožnike, sodnike in sodnike — kakor bi zahtevalo to, da bi se vse to zlo z njegovimi nesrečnimi posledicami preprečilo. Prevenirati je bolje nego sanirati; tem bolj, ker se večinoma sanirati sploh ne da.

HOTELIRJI IN GOSTILNIČARJI!

Nabavite si za Vaše goste

planinsko cvetlični med le v MEDARNI

LJUBLJANA - Židovska 6
katera Vas najboljše postreže.

V banovinskem proračunu je za treznost skupna postavka s športom 300 tisoč din. A od te svote je treznost dobila samo nekaj tisočakov. Mi smo tega mnenja, da je šport le bolj zabava, daši ima na sebi gotovo tudi nekaj koristnega, a treznost je nujna in kričeča potreba. Treznostna akcija ima velevažno in plemenito pa težavno misijo v narodu: dvigniti ga na višjo stopnjo kulture, morale in gospodarstva; zato zasluži vso podporo.

Da podpora treznosti ni bila večja, je vzrok gotovo tudi ta, ker se je na tem polju zadnja leta samo malo delalo. Zato pa zdaj vljudno naznanjamo, da hoče novo »Društvo treznosti« razgibati in napeti vse sile, da s sistematično, vsestransko in vztrajno vzgojo — po zgledu junaškega finskega naroda — naš narod streznimo. In pri tem svojem stremljenju prosimo bansko upravo za vso moralno in materialno pomoč, ki jo dati more.

Posebne naše želje in prošnje so: Ustanovi se naj pri banski upravi poseben referat za alkoholizem. Referent naj bi bil jurist ali zdravnik, ki bi imel splošno na skrbi delo za streznjenje naroda. Iz tukajšnjega izvajanja je

Domača žganjarna in destilacija

„JELEN“

Velika zaloga vseh vrst pristnega domačega žganja, raznih likerjev, ruma, malinovca, vermoutha itd. na drobno in na debelo. - Dobro blago! - Nizke cene!

IVAN ZALETEL

Telefon šte. 710

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

razvidno, da bi imel referent dosti in hvaležnega dela.

Podrobno delo pa spada v razne oddelke banske uprave.

1. **Prosvetni oddelek** naj skrbi za treznostno vzgojo mladine. Nanj smo se obrnili s posebno vlogo, ki vsebuje tozadevne naše želje in gospodu banu prilagamo tukaj na vpogled.

2. **Socialni oddelek**. V ta oddelek — ako ne v splošni, bi spadal splošni referat za treznost. Posebej si od tega oddelka želimo, da bi dal vsaj enega zdravnika za alkoholizem specializirati. Dalje, da bi se začeli izvrševati sprejeti predlogi dr. Breclja: naj bi se pri bolnici ali po posameznih okrajih odprli dispanzerji za alkoholike in posvetovalnice za njih družine, kakršnih imajo po drugih deželah mnogo. Čimprej pa naj se odpre tudi sanatorij za alkoholike.

3. **Kmetijski oddelek** že nekoliko dela na to, da bi se sadje uporabljalo kot jed in pijača brezalkoholno in da se trta »šmarnica« nadomešča z drugo trto. Slišimo pa, da se kljub prepovedi šmarnica še vedno strašno razširja. Mi le želimo, da bi se vse to delo kmetijskega oddelka še vse bolj intenzivno vršilo. Sušilnic bi bilo treba še mnogo več. Od vasi do vasi naj se prirejajo tečaji samo za to, kako se da sadje v gospodinjstvu koristno uporabljati. Spiše naj se poljudna knjižica in v masah razširi, kako izdelovati brezalkoholne pijače. Pospešuje naj se prodaja in uživanje grozdja. Povsod naj se ustanove vinarske zadruge, ki bodo od vinogradnikov pokupovale grozdje in producirale dobro vino, ki se da prodati, da ga ljudje ne bodo sami toliko popili. Predvsem pa naj skrbe politiki, da se odpre izvoz vina v druge dežele.

4. **Obrtni oddelek** ima opraviti z gostilniškimi koncesijami. Od početka našega gibanja smo si prizadevali in pri obrtnem oddelku veliko prosili, naj se število krčem zmanjša, kar se nam je tudi vedno obetal. Na žalost pa moramo konstatirati, da se to število ne le ni nič zmanjšalo, marveč se, kakor vidimo, vedno množi. Pri nas pride gotovo ena gostilna na 100 ljudi, saj so pogostokrat kar na kupu; splošna sodba je, da je prej trikrat preveč. Te gostilne pogostokrat niti ne zaslužijo imena gostilne; so to pivnice, beznice, pajzelnji, v katerih se koti vsa pokvarjenost, se zabavljajo državi in cerkvi ter se plodi komunizem! Ker je gostiln preveč, je med njimi huda konkurenca; zato krčmarji love goste z vsemi mogočimi vabami. Take gostilne so prava poguba za ljudstvo. Skoro vsi uboju in pretepi se dogajajo po teh gostilnah ali okoli njih. Iz tega je jasno, da bi bilo v največjem interesu ljudstva in javne morale, da se število gostiln skrči na neko pametno mero; da naj ostanejo res le prave gostilne, ki nudijo ne samo pijačo, ampak tudi hrano in tujcem prenočišča. O Finski beremo, da tam ni nikakih gostiln, ampak samo kavarne, ki se pa ob desetih zvečer že zapro!

5. **Upravni oddelek** ima izdajati policijske predpise in skrbeti za red, ki ga alkoholizem tako silno moti in krši. Glede tega bi si želeli od oblasti in njih organov, policije in orožnikov mnogo večje natančnosti in strogosti. Zgled naj bo zopet Finska!...

Ob sobotah popoldne do ponedeljka dopoldne naj se prepove točiti žganje. To je želja mnogih, posebno žena, katerim možje v tem času zaslužek zapijejo, ki bi ga imeli prinesiti domov.

Prepove naj se tudi trgovcem z drugim blagom prodajati alkoholne pijače. Imajo pri drugem blagu zaslužka dosti, da jim ni treba še tega iskati. Ravno po prodajalnah se iztoči največ žganja.

Alkoholizem naj se omejuje posebno s tem, da se uživanje alkohola kar naj-

bolj obdavi. Zlasti naj se napravi kar največja trošarina na žganje; kajti žganjarija se je silno razpasla, o čemur pričajo številne žganjarnje in »veležganjarnes«, ki prospevajo kljub temu, da ljudje toliko žganja sami kuhajo.

Naša posebna bolečina pa je prosta žganjekuha. Ko je bila po svetovni vojski ta pri nas vpeljana, je bilo to za naše gibanje tak udarec, da je kar zastalo. Rekli smo: Kaj se hočemo truditi, če nam pa vlada sama vse delo podira! Tudi dr. Breclj je rekel v istem referatu: »Pijančevanja je pri nas kriva sama državna uprava, ki dovoljuje povsod odpiranje opojninskih točilnic v neomejenem številu. Te točilnice so se namnožile, kakor gobe po dežju in vsaka od njih pomeni nevarno priložnost k uživanju opojnin v najbolj škodljivih oblikah«. Sicer smo že pa neštokrat slišali besedo: »Dokler vlada nič ne stori zoper pijančevanje je vsak drug trud zastoj«. Tem hujsje pa, če državna uprava sama ljudstvo v alkoholizem naravnost peha, kakor je ravno s prosto žganjekuho.

Vemo, da to ni banovinska zadeva. Ali bi vendar banska uprava ne mogla proti temu ničesar ukreniti? Žganjekuha je dovoljena pod dvema pogoje: da vsak sme kuhati samo iz domačega sadja in le za lastno porabo. Zdaj pa ljudem domačega sadja ni dosti, marveč v velikih množinah kupujejo tuje fige in rozine, da jih pokuhavajo in žganje prodajajo drugim, ker ni nobene kontrole. Omejitev kuhanja je torej popolnoma iluzorična, odprta so vrata zlorabam in pijančevanju na stazaj. Kake so posledice te anarhije si je lahko misliti. Ali proti tej zlorabi res ni mogoče nič ukreniti?

Ko pa dobimo svojo samoupravo, bo treba pa v tem korenite spremembe.

S tem so v glavnem našete naše želje. Prepričani smo, da jih hoste, gospod ban, dobrohotno uvaževali in po svoji najboljši volji izpolnili. Kakor vobče skrbite za vsestranski blagor naroda, tako prosimo, da pomagate tudi k temu, da se ta tako nesrečna bolečina našega ljudstva ozdravi, kolikor je pač mogoče, ker alkoholizem ruši vse drugo delo, ali bi ne bilo morda delo za streznjenje krona vsega drugega dela?...

Tako se je glasila spomenica Društva treznost, vložena dne 28. marca 1940., ki je omogočila izdajo odredbe kr. banske uprave, s katero se ukine izdaja gostilniških dovolil za krčme in buffete do konca leta 1941. Upajmo, da se bo ta okrožnica od strani upravnih oblasti striktno izvajala, čeprav moramo z žalostjo ugotoviti, da se je že po nekaj dnevih v enem konkretnem slučaju, ki ga tudi navajamo v našem listu kršila.

KAKŠNE PREJEMKE SPREJEMAJO GOSTINSKI USLUŽBENCI OB PRILIKI POZIVA NA OROŽNE VAJE?

Čl. 221. obrt. zakona pravi, da ne prestane službeno razmerje, če je službojemnik zadržan vrstiti svojo službo zaradi opravljanja vojaške vežbe. Ako je njegovo službeno razmerje trajalo nepretrgoma leto dni in ako za ta čas ne prejema od države ustrezne odškodnine potem mu ostane pravica do njegovih denarnih prejemkov za čas 4 tednov.

Čl. 219. obrt. zakona pravi, da obdržal službojemnik svojo pravico do plače, če je po najmanj 14-dnevem službovanju zadržan opravljati službo zaradi bolezni ali zaradi nezgode za razmeroma kratek čas, ne več kot teden in tega ni zakrivil namerno, niti s hudo nemarnostjo. Ista pravica mu ostane tudi tedaj, če je zadržan opravljati službo brez svoje krivde iz drugih tehtnih vzrokov, ki zadevajo njegovo osebo.

Ali se sme izvršiti po finančnih organih hišna preiskava?

Čl. 39. zakona o državni trošarini pravi dobesedno to-le:

»Trošarinski in vobče državni organi smejo pri preganjanju tihotapstva preiskovati stanovanja in ostale zgradbe, ako je po razmerah osnovana sumnja, da so se tihotapci skrili ali blago samo prikrili.

Pred preiskavo mora oblastvo izročiti osebi, katere stanovanje se preiskuje odločno, na katere osnovi se vrši preiskava.

Preiskava se vrši v navzočnosti dveh državljanov. Po izvršeni preiskavi mora izdati oblastvo osebi, katere stanovanje se je preiskalo potrdilo o uspehu preiskave.

Kako morajo organi pri hišni preiskavi postopati?

Preiskava stanovanja se sme opraviti samo, če je zadosti osnov, da biva tam storilec ali udeležene kaznivega dejanja ali da so tam prikriti trošarinski predmeti. Preiskava stanovanja se vrši le podnevi. Pred preiskavo se mora zaslisiati oseba, ki se jo pozove, da naj prostovoljno izda predmete, ki se iščejo. Šele, če se z zaslisanjem ne dobi ono, kar se išče in se tudi ne odpravijo osnove suma, ki so dale povod, da se je odredila preiskava, se preiskava izvrši. Tudi brez predhodnega zaslisanja se sme izvršiti preiskava pri osebah, ki so na slabem glasu, kakor tudi, če je nevarno odlagati in če naj se izvrši preiskava v javnih prostorih.

Preiskavo odredi praviloma dravska finančna direkcija s pismeno obrazloženo naredbo, ki se jo vroči pred preiskavo onemu, čigar stanovanje naj se preišče. Organ, ki ne pokaže pismenega naloga, onemu pri katerem se vrši preiskava se kaznuje po § 396. k. z.

Zoper naredbo za izvršitev preiskave se lahko prizadeta oseba pritoži.

Navedeni poduk objavljamo zaradi tega, ker smo dognali, da so se svoječasne hišne preiskave po letiški kontroli vršile na podlagi nalogov, ki so se vsaj nekaj časa izdajali en bloc, s čimur je podana domneva, da se hišne preiskave niso izvršile na osnovi suma. S tem hočemo poudariti našo zahtevo, da naj letiška kontrola točno postopa po predpisih, ki so merodajni za preiskavo stanovanj in poslovnih prostorov, ne pa, da preiskuje vobče vsa gostinska podjetja, pa naj si bodo podani sumi ali ne. V kolikor pride članstvo do prepričanja, da je bilo postopanje letiške kontrole nepravilno, naj o tem obvesti nemudoma zvezno pisarno in ji pošlje v pogled tudi pismene odloke, s katerimi se odreja hišna preiskava. Poleg tega je v prijavi navesti tudi rezultat preiskave.

Člavo opozarjamo, da strogo postopa po trošarinskih predpisih, kajti milostne prošnje za odpis trošarinskih kazni ne bodo po našem doznanju imele uspehov, ker potrebuje država mnogo dohodkov. Enkratno trošarinsko kaznovanje lahko unici celoleten zaslužek.

Nezakonita hišna preiskava

Po § 396 kz. se kaznuje državni uslužbenec, ki nezakonito odredi ali izvrši preiskavo stanovanja in osebe z zaporom do enega leta.

Kontrolorji cen

Dne 2. julija 1940 je bil objavljen pravilnik o kontrolorjih cen, ki vodijo pri bankih upravah vse posle v zvezi s kontrolo cen. Kontrolorji cen so organi banske uprave ter predstavljajo poseben referat pri oddelku za trgovino, obrt in industrijo. V njihovo dolžnost spada:

1. da spremljajo razvoj cen in raziskujejo vzroke njihovih premen;
2. da proučujejo predstave strank o zvišanju cen za predmete, na katere se nanaša kontrola in predlagajo odločbe glede teh predstavk.
3. da po predhodnem sporazumu z uradom za kontrolo cen v Beogradu predlagajo maksimiranje cen posameznih predmetov in to bodisi za vse območje tistih oblastev ali samo za posamezne kraje;
4. da nadzorujejo spoštovanje naredb in odločb v zvezi z nadzorom cen in

Jubileji

Mahorič Franc — dvojni jubilat

Združenje gostilniških podjetij v Ptujju je dne 20. junija presenetilo širrom domovine poznanega gostilničarja in narodnega boreca g. Mahoriča v Ptujju, predsednika tam. združenja s proslavo v čast njegove 50-letnice, odkar se je pričel baviti z našo obrtjo in 20-letnice, odkar načeljuje nepretrgoma tam. organizaciji. Dne 20. junija 1920. je pomembno za razvoj gostinstva tujškega sodnega okraja, saj je na ta dan stopil na čelo tam. gostinstva g. Mahorič Franc, ki vodi te posle še danes z zanimanjem in z vso vestnostjo. V vsej tej dobi svojega poslovanja kot predsednik se je veselil vsakega uspeha, ki ga je v združenju dosegel, veselil pa se je tudi priznanja članstva, ker deluje v vsakem oziru kot poštenjak in nesebičnež in je vsa leta podpiral svoje tovariše pri izvajanju njihovega težkega poklica. Zato je smatralo tam. združenje za primerno, da mu je na dan 20-letnega poslovanja izročilo v obliki diplome častno priznanje.

V tem letu pa obhaja naš jubilat še drugi pomembni jubilej, kakršnega le redko kdo dočaka iz naših vrst. 50 dolgih let je preteklo, odkar se g. Mahorič Franc bavi z našo obrtjo in je gotovo eden izmed najstarejših gostilničarjev Slovenije. Dne 2. januarja 1890. je dobil od upravne oblasti pod števil. 6281-89 gostil. koncesijo. V teku teh 50 let je žel mnogo priznanj svojih gostov, glede poštenja in vestnosti, kajti v njegovi gostilni se je rado zbiralo in se še zbira ne samo kmečko ljudstvo, temveč tudi inteligenca, ker ve, da se pri njemu dobi le pristna kapljica iz lastnih vinogradov. V narodnem oziru pa je bil naš jubilat trdna in zanesljiva slovenska skala in je moral zaradi tega že mnogo pretrpeti. Če se danes spominja bridkih ur, katere je on zaradi svojega neomajnega narodnega prepričanja preživljal s svojo družino, se le nasmeje in zadovoljno pove, kako se mu je godilo v zaporu, v katerem je zaradi tega prebil precej časa.

Gospodu jublatu želimo še mnogo let, ki jih naj prebije v zdravju in zadovoljstvu v krogu svoje družine in svojih poklicnih tovarišev.

Cerar Anton — 30 let zadružni predsednik

Na zadnjem občnem zboru kamniškega združenja je prišlo do značilne manifestacije v obilnem številu navzočih članov in članic, ki so izrekli čestitko svojemu priljubljenemu predsedniku ob 30letnici njegovega predsednikovanja.

da pri pristojnih oblastvih pokrenjajo uporabo zakonskih sankcij, določenih v uredbi o kontroli cen in v uredbi o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije;

5. da spremljajo razvoj gospodarskih razmer na svojem območju, posebno na vprašanja preskrbe prebivalstva in o tem obveščajo urad za kontrolo cen ter stavijo potrebne predloge.

Kontrolor cen.

Za kontrolorja cen je postavljen kot referent pri kr. banski upravi g. Filip Uratnik, generalni tajnik Delavske zbornice.

Teško bi bilo napisati in zajeti vse za sluge tega zaslužnega in v javnem življenju neumornega delavca, saj ni niti ene javne ustanove, ki ima količakaj

vpliva na gospodarsko življenje naroda, kjer ne bi g. Tone Cerar zavzemal važne funkcije, bodisi kot njen predsednik ali podpredsednik.

Največ zaslug pa si je brezdvomno stekel za organizacijo gostinstva kamniškega sreza, kateremu načeljuje že 30 let, kar znači, da je to eden izmed onih redkih naših mož, ki so stali v vseh časih in ob vsaki priliki na čelu stanovskega gibanja in ki so s svojo besedo in z ugledom odstranjevali neštete ovire.

V proslavo tega pomembnega in nevsakdanjega jubileja je celokupno članstvo napravilo poučen izlet na Dolenjsko in Štajersko, kjer mu je ob tej priliki izročilo v znak neomejene hvaležnosti dragoceno spominsko darilo. Njegovi tovariši in tovarišice želijo temu značajnemu, neomahljivemu in brezkompromisnemu javnemu delavcu še nepregledno vrsto uspeha polnih let. Dragi Tone, bodi tudi danes, kakor že neštetokrat uverjen, da ostanemo še nadalje zbrani okrog Tebe v istem spoštovanju in ljubezni kakor vedno.

Lepa prireditev k jubileju 50-letnice g. Mira Peterlina v Kranju

Dne 12. julija je dopolnil v mladeniško čilem razpoloženju 50. leto agilni predsednik »Gostilniškega združenja« v Kranju g. Miro Peterlin. Jubilat vzorno vodi lokalno združenje ter si je pridobil v vrstah članstva — radi koncilijantnega nastopa — največjih simpatij. Preko 15 let pa je tudi odbornik »Zvez« ter nad 6 let svetnik Zbornice TOI v Ljubljani. V vseh organizacijah deluje neumorno za napredek gostinske obrti. Nad vse uspešno delo pa izvršuje kot član reklamacijskega odbora v Ljubljani, kjer je dosegel prav razveseljive rezultate. Z velikim razumevanjem deluje tudi v tujsko prometnih organizacijah v Kranju in v Ljubljani. Jublatu želimo, da bi ostal še dolgo let zdrav in čil ter s sedanjo marljivostjo nadaljeval svoje delovanje v vseh stanovskih in tujsko prometnih organizacijah.

K 50 letnici g. Mira Peterlina se je zbralo na predvečer nad 100 njegovih stanovskih tovarišev iz Kranja in okolice, pa tudi delegacije na čelu s predsedniki Združenj iz Ljubljane, Kamnika, Škofje Loke in Trziča so prišli na njegov dom. Gosp. Mavrilič Majr mu je v imenu domačega Združenja kot svojemu dolgoletnemu predsedniku v lepo zasnovanem govoru čestital in ga obenem prosil, da naj ostane še nadalje vodilni borec za gostilničarski stan. Obenem mu je izročil za kranjsko Združenje krasen srebrn cvetlični pokal, ter poleg tega še polno naloženo mizo dragocenega porcelanastega in steklenega namizja. G. Dolničar Maks mu je za ljubljansko Združenje v prisrčnih besedah izrekel zahvalo in čestitke, ter mu v znak pozornosti izročil izredno lepo nalivno pero v etuiu. Zvezni predsednik g. Ciril Majcen je v daljšem govoru podčrtal njegove velike zasluge za celokupno gostinstvo dravske banovine, ki si jih je iztekel kot eden prvih in najagilnejših organizatorjev, zlasti pa kot zvezni odbornik in svetnik zbornice za TOI, ter mu želel, da bi tudi za tem, ko je srečal Abrahama, bil zdrav in sroččen še veliko desetletij. Sledili so

še govorniki gg. Tone Hafner iz Škofje Loke, Tone Cerar predsednik Združenja iz Kamnika in zastopnik Združenja iz Trziča. Vsi so povdarjali veliko zahvalo

za njegovo požrtvovalnost, mu želeli še dolgo življenje in ga prosili še za v bodoče njegove dragocene opore za gostilniški stan. Jubilat g. Peterlin se je ganjen nad nepričakovanim počaščenjem in pozornostjo zahvalil in obljubil, da bo ostal tudi nadalje po svojih močeh in izkustvih zvest in požrtvovalen borec za stanovske interese našega gostinstva. Istočasno mu je kranjska godba na pihala priredila podoknico s krasnim izvajanjem celo vrsto koncertnih komadov. Naš tovariš g. Makso Reš, ta neizprljiv in zabaven pesnik in godec pa je svojemu sosedu - jublatu na čast prispeval s svojimi ljubko zabavnimi nastopi. Razvila se je prav pristrčna zabava in napitnice so se vrstile tja do jutranjih zor: »Kolkor kapljic tolko let, Bog daj Miru še živeti!«

KAKO SE IZPOLNIJO ZADRUŽNE UPRAVE V SLUČAJU VPOKLICA ZADRUŽNIH FUNKCIONARJEV NA OROŽNE VAJE?

V smislu čl. 460 obrt. zakona so bile objavljene sledeče spremembe in dopolnitve v obrtzu pravil prisilnih združenj po obrtnem zakonu.

1. V čl. 28. pravil se po 1. odstavku doda novi odstavek, ki glasi:

»V slučaju, kadar je eden ali več članov uprave pozvan na vojno dolžnost, se na njih mesto pozovejo namestniki po vrstnem redu vse dotlej, dokler ni

Višek užitka pri kosilu

ni znabiti kaka posebno rafinirano pripravljena jed, ampak občutek, kadar vstanete od mize. Zgodi se, da od z vsemi mogočimi slasticami obložene mize vstanete vendar nezadovoljni. Zelodec Vam stavlja, in prebavni aparat Vam narekuje, da nekaj ni v redu. — Tu morate napraviti zopet red! Dobro sredstvo za dosego je naravna Rogaska slatina. — Pijte pred in po kosilu po en kozarec in po možnosti tudi jutraj na tešče, pa bo Vaša prebava kmalu zopet v redu. Lahko bodete zopet brez skrbi jedli kar Vam tekne.

Pri mizi naj torej nikdar ne manjka Rogaska slatina!

Rogaska Slatina

lista namestnikov izčrpana. Mandat teh namestnikov traja za časa odsotnosti odnosno zadržanosti zamenjanih članov, toda ne dalje od trajanja mandata istih.

2. V istem členu se za 3. odstavkom dodata dva nova odstavka, ki glasita:

»Ako kateri član uprave ne more zaradi poziva na vojno dolžnost vršiti dolžnosti v upravi združenja, a vsa lista namestnikov je izčrpana, imenuje predsedništvo teritorialno pristojne zbornice namesto odsotnega člana uprave novega člana uprave iz vrst članov združenja, ki se ne nahajajo na vojni dolžnosti. Mandat tako imenovanih članov traja samo za časa odsotnosti onih članov, na katerih mesto so imenovani.

V primeru, da se za časa izrednih prilik začasno ali trajno izprazni mesto predsednika, podpredsednika ali blagajnika v upravi združenja, mora uprava združenja o tem obvestiti pristojno zbornico. Predsedništvo pristojne zbornice lahko prepusti članom uprave, da iz svoje srede izvolijo predsednika, podpredsednika in blagajnika bodisi iz vrst uprave, bodisi iz vrst uglednih članov izven te. Mandat tako izvoljenih odnosno imenovanih funkcionarjev uprave traja odsotnost odnosno mandat onih, na katero mesto so bili izvoljeni odnosno imenovani.

Zadrugne uprave prosimo, da nam vsako spremembo zadrugnih funkcionarjev nemudoma sporoče.

SOVRAŽNIK POSLUŠA!

PAZITE KAJ GOVORITE!

SPREMEMBA IN DOPOLNITEV UREDBE O VARČEVANJU ŽIVILI

(Objavljena v »Gostiln. vestniku« št. 4 z dne 28. maja 1940.)

Čl. 1.

Čl. 1. uredbe o varčevanju živil se spreminja in se glasi:

»Srede, četrtki in petki se določajo v vsej državi za brezmesne dneve.

Ob teh dneh je prepovedana vsakršna prodaja presnega telečjega, govejega in svinjskega mesa na drobno.

Restavracije, javne kuhinje in drugi gostinski obrati ne smejo prodajati ob teh dneh jedila s telečjim, govejim ali svinjskim mesom. Ta prepoved se ne nanaša na notrino (drobovje: možgane, jezik, pljuča, jetra, ledvice, vampe, čreva, vranico itd.), telet, goved in svinj.

Čl. 2.

Členu 3. uredbe se dodaja ta odstavek:

»Izjemoma sme pristojno občeno upravno oblastvo I. stopnje na predlog veterinarja dovoliti zakol teličk in junic pod 1 letom starosti, če živali niso pripravne za pleme in če gre za primer zakola v silo. Dovolitev, ki jo izda občeno upravno oblastvo ni zavezano plačilu nikakršne takse.

Te spremembe in dopolnitve so stopile dne 7. julija v veljavo.

Gospodinjstva šola za gostilničarske gospodinjice

Gospodinjstva šola za gostilničarske gospodinjice je dne 28. junija t. l. končala svoje 5. šolsko leto. Učni uspehi so bili prav zadovoljivi: 4 učenke so dobile izpričevala z odličnim, 7 s prav dobrim in 3 z dobrim uspehom. Ob slovesu so dekleta izražala svojo hvaležnost, ker so v tem letu res mnogo in vsestransko pridobile, predvsem temeljito, solidno podlago za kuhanje raznih jedi in izvrševanje gospodinjstvih opravil (pospravljanje sob, pranje, likanje, krpanje perila) ter postrežbo gostinskih in domačih gostov pod vodstvom g. restavraterja Karbe. Razen teh za gostinsko gospodinjstvo najvažnejših praktičnih predmetov so predavali: zdravstvo dr. Merljakova, kletarstvo inž. prof. Gorjup, v »Dečjem domu« Marije. Jih je učila oskrbovati in hraniti dojenčke g. sestra Bidovec, strojno krpanje in vezenje pa g. poslovodkinja tvrdke Singer.

V teku leta so se učenke udeležile tudi nekaj poučnih ekskurzij, izmed katerih jim je največ nudila ona v drž. mlekarški šoli v Škofji Loki. Tam jim je g. ravnatelj Šabec in prof. zbor pokazal praktično vse, kar so se učile o mlekarstvu in mlečnih izdelkih tekom leta. Marsikatera je to leto v vrtu prvič sejala, okopavala in plela, gojitev

zelenjadi jo je začela zanimati in gotovo bo odslej z veseljem delala v domačem vrtu.

Najbolj hvaležne so pa bile učenke, ker kljub naraščajoči draginji, ki se je stopnjevala od jeseni do približno 40% poviška življenjskim potrebščinam, niso ničesar pogrešale ne pri pouku, ne pri oskrbi. Uprava je res morala oskrbnino povišati za 50 din mesečno, kar ni niti 10% oskrbnine, a to šele v februarju in do konca leta.

Ponovno vabimo hčerke in neveste mladih gostilničarjev, ki žele temeljite gospodinjske izobrazbe, naj se vpišejo v našo že renomirano gospodinjsko šolo. — Šesto šolsko leto pričnemo 1. oktobra, vse informacije in prospekte daje iz prijaznosti v juliju in avgustu pisarna »Združenja gostinskih podjetij« v Ljubljani, Aleksandrova 2/I.

Vpisovanje bo v septembru vsako sredo in soboto med 10. in 12. uro v Gostilniškem domu na Privozu 11.

M. Pleško, upraviteljica.

Novi grobovi

† JEŽOVNIK TEREZIJA

V Velenju v Šaleški dolini je dne 17. marca 1940 zadeta od kapi preminula vsestransko priljubljena in spoštovana gospa Tereziya Ježovnikova, posestnica in gostilničarka, v svojem 80. letu starosti.

Pokojnica je bila rojena dne 13. oktobra 1859 v Gradcu iz ugledne rodbine Novak. Poročila se je dne 1. junija 1879 z gosp. Ježovnikom, bivšim državnim poslancem, ki je bil izvoljen leta 1907. Zakoncema so se rodili trije otroci, od katerih je eden umrl. Hčerka Cirila je poročena z uglednim in vsestransko priljubljenim gosp. Vinko Stoparjem, šolskim upraviteljem v Velenju. Hčerka Slava je pa prevzela takoj po smrti svoje mame nadaljno vodstvo gostilničarske obrti.

Pokojnica je že leta 1910, samostojno prevzela in vodila gostilničarski obrt do svoje smrti ter bila agilna članica našega združenja. Pripomniti je treba, da je bila gostilna pokojnice najstarejša v Velenju in okolici.

Tako kot danes, so bile prilike za gostilničarski poklic pri nas tudi tedaj, ko je pokojnica prevzela vodstvo gostilne, dokaj teške. A ker je bila pokojnica žena močne volje ni klonila in si ni pustila zlomiti duha pod težo takratnih razmer in niti tedaj ne, ko je bila zatirana in osovražena od narodnih nasprotnikov, ki so ji kljubovali in škodovali pri vsaki dani priliki, temveč je ostala kljub temu zavedna in trdna kot hči matere prave Slovenke. Hiša pokojnice je bila v pravem pomenu besede »Narodni dom«.

Udejstvovala se je pokojnica pri vseh strokovnih, gospodarskih in narodnih društvih in organizacijah in sploh povsod, kjer je bila njena pomoč potrebna in njen nasvet dobrodošel. Pokojnica se ni vsiljevala v ospredje, temveč iskali so jo in ji nalagali razne nove obveznosti in sodelovanja. Prevzetnost ji je bila tuja. Kdor koli se je obrnil na pokojnico mu je bila dragocena svetovalka in pomoč. Posebno priljubljena je bila pri dijakih in ubogih, za katere je imela pokojnica vedno odprto roko.

Zaradi svojega prijaznega nastopa, vedrega, poštenega in odkritega značaja, je imela pokojnica nebroj prijateljev, ki so jo spremlili poleg njenih stanovskih tovarišev in tovarišic na njeni zadnji poti.

Vzorni dolgoletni članici mir in pokoj. preostalim naše iskreno sožalje.

Priobčitev tega nekrologa se ni zakasnila po krivdi združenja in uredništva. (Op. ur.)

Calventon

Vsem cenj. vinskim trgovcem in gostilničarjem v ljudo sporočam, da impregniram nove in rabljene sode (tudi pokvarjene) s

ELEKTRIČNO APARATURO

Popolnoma nevtralnno sredstvo po strokovnjakih preizkušeno in odobreno • Dolgoletna vzdržljivost! Zelo nizke cene! 100% sigurnost!

Vsa tozadevna popravila po nizkih cenah, Franc Pirc, sodar., Ljubljana - Dravje

Matilda Bruderman †. Dne 30. maja je zadela našega uglednega člana in zveznega odbornika g. Leopolda Brudermana, gostilničarja iz Slov. Konjice huda nesreča, ker mu je v komaj 50. letu starosti umrla njegova dobra soproga in skrbna mati deloma nepreskrbljenih otrok. Užaloščeni tovariši, kakor celokupna obitelj naj prejmeta ob tej priliki naše globoko sožalje.

Iz organizacij

Poročila občnih zborov približno po vrstnem redu in po razpoložljivosti prostora.

Združenje Litija. V restavraciji predsednika g. Šribar Vojka se je dne 16. 1. vršila redna letna skupščina združenja v Litiji. Temu zborovanju sta prisostvovala kot zastopnik oblasti g. podnačelnik Dev, od zvezne organizacije pa njen odposlanec G. predsednik je v kratkem pojasnil delovanje združenja v preteklem letu, nakar je podal g. Pleničar zelo obširno tajniško poročilo. Omenjal je vestno delovanje zvezne uprave, ki je zadrugno delovanje podpirala vsestransko, nadalje prireditve raznih tečajev, zavzemanje združenja, da se dvigne pri članstvu zanimanje za davčna vprašanja i. t. d. Združenje šteje 103 člane in članice ter ima vpisanih 30 pomočnikov in pomočnic, kakor tudi 7 vajenk. Blagajna izkazuje 13.792.03 din dohodkov, izdatkov pa 6.892.53 din. Celotno denarno premoženje združenja znaša 30.057 din. Nadzorstveno poročilo sta podala gg. Cerer Franko in Praprotnik Alojzij, nakar se je obračun soglasno odobril. Proračun pa predvideva 7.665 din dohodkov in istotoliko tudi izdatkov. Po sprejemu proračuna je očitral zvezni odposlanec delovanje zvezne uprave, zakar je žel obilo priznanja. Pri volitvah so bili soglasno izvoljeni sledeči gg.: za predsednika Vojko Šribar, za podpredsednika Alojz Praprotnik, odbornikom pa Cerer Franko, Korinšek Ivan, Mali Janez, Pavli Franc, Čodec Anton, Mrvar Metod, Robavs Karolina, Očepček Mirko; namestnikom; Pogačnik Ana, Cerer Miha, Medved Hinko ter Boršek Minka; v nadzorni odbor: Potokar Vera, Kristan Ivan in Berdajs Vladko; namestnikom Gorenc Antonija, Vidovič Milka ter Pristavec Jože. — Pri slučajnostih se je razvila debata o raznih stanovskih vprašanjih, nakar je g. predsednik zaključil dobro obiskano zborovanje.

Občni zbor združenja v Murski Soboti. V prostorih hotela »Slon« v Murski Soboti se je pod predsedstvom g. Ludvika Baca vršil občni zbor združenja gostinskih podjetij v Murski Soboti,

ti, katerega so se udeležile po zastopnikih poleg zvezne organizacije še tudi nekatere druge ustanove. Združenje šteje 149 članov, uprava je imela 3 seje, održana pa sta bila dva sestanka. Tajniško poročilo s posebnim poudarkom omenja sodelovanje združenja pri prireditvi Prekmurskega tedna. Združenje beleži v gospodarskem pogledu zadovoljiv napredek ter zaznamuje v letu 1939. 20.615.45 din dohodkov in 14.910.15 din izdatkov. V obširnem poročilu je podal navzoči zvezni ravnatelj pregled o delovanju zvezne organizacije, nakar se je začel razpravljati proračun, ki predvideva pri dohodkih in izdatkih 20.415 din. Občni zbor je nato pooblastil tudi upravni odbor, da se naj od prihrankov kupi v Murski Soboti parcela. Po nekaj razgibanih debatah je nato g. predsednik zaključil lepo uspelo zborovanje.

Združenje Logatec. V prostorih gostilne zbor. svetnika g. Škrlija se je dne 8. februarja 1940. vršila pod predsedstvom g. Korencana Franca 13. redna letna skupščina. G. predsednik poroča, da je združenje imelo 5 sej in da se je uprava posebno brigala za preganjanje šušmarstva ter opozarjala odnosno podučevala članstvo o borbi proti pretiranam davčnim predpisom. Poleg vsega tega pa je izvršila še mnogo raznih več ali manj uspešnih intervencij. Tajniško poročilo omenja, da šteje združenje 70 članov, 7 pomočnikov ter 9 vajencev. Vse tajniško delo je vršil predsednik združenja, ker je tajniška moč manjkala. Obračun izkazuje pri dohodkih 14.276 din, pri izdatkih pa 11.624.50 din. Celokupno premoženje znaša 12.186.25 din. Po poročilu nadzornega odbora, ki ga je podal g. Rus Rudolf je bil obračun soglasno sprejet. Istotako je bil proračun, ki predvideva 8.365 din dohodkov in 8.300 din izdatkov. Na tej skupščini je poročal tudi zbor. svetnik o delovanju gostinskega odseka pri Zbornici TOI, kar je vzel članstvo z odobravanjem na znanje. Ker je bil s tem končan dnevni red je bila skupščina zaključena.

Združenje v Sevnici je imelo pod predsedstvom g. Krulej Ernesta v prostorih g. Cimperška Rudolfa v Sevnici dne 9. II. 1940. ob precejšnji udeležbi redni občni zbor. G. predsednik je v svojem poročilu sporočil, da se je vršila dne 22. I. t. l. kalkulacijska seja v svrhu določitve cen, katere se je udeležilo tudi sresko načelstvo. Nadalje je pojasnil tudi zavzemanje zadrugne pisarne za pravilno sestavo davčnih prijav in drugih akcij, ki jih je zadrugna uprava prevzemala po navodilih zvezne uprave. Glede delnic Gostil. pivovarne v Laškem se bo izvršila amortizacija pri okrajnem sodišču v Sevnici, nakar se bosta 2

Pristna in priznana pitna

HALOŠKA VINA

priporoča cenjenim gostilničarjem
VINARSKA ZADRUGA V PTUJU

Pivovarna

Jos. Tscheligi v Mariboru

Koroška c. 2 - Telefon 2335

priporoča svoje izborno

PIVO NAJBOLJŠE KVALITETE

delnici odstopili Kolektivni obrtni zadrugi z ozirom na izstop mesarjev iz Gostiln. združenja, ostalih 7 pa ostane v zadrugi blagajni. Obračun izkazuje pri dohodkih 7.289,50 din, pri izdatkih pa 6.972,20 din. Proračun pa znaša pri dohodkih in izdatkih 7.550 din in se bo v svrhu kritja pobirala članarina po istem ključu, kakor je bil določen v letu 1939. Iz tajniškega poročila posnemamo, da se je po odločbi Zbornice TOI v Ljubljani izločilo iz Gostiln. združenja 10 mesarjev. Vsi predlogi in zaključki so bili soglasno sprejeti. Na koncu se je mnogo razpravljalo o strokovni izobrazbi, nakar se je zaključil občni zbor.

Združenje Ljutomer. V gostilni g. Wreg Riharda, ki je predsednik združenja, se je vršil dne 7. marca 1940 redni občni zbor, katerega se je udeležil tudi odposlanec zveze. Po spominu umrlih, čemur so se navzoči oddolžili s trikratnim »Slava«, je g. predsednik Wreg na kratko podal poročilo o delovanju zadrugne uprave, v katerem je posebno poudarjal škodljivost skoraj neomejenega točenja alkoholnih pijač

po prijavljenih še več pa po skritih vinotočih. Zadruga uprava je imela 3 odborove seje. Združenje šteje 63 članov ter 12 pomočnikov in 10 vajencev. Obračun izkazuje pri dohodkih s saldom iz prejšnjega leta 7.387,82 din, izdatkov 4.317,36 din. Proračun za leto 1940, pa predvideva pri izdatkih in dohodkih 3.700 din. Obračun in proračun, kakor tudi poročilo nadzornega odbora so bili soglasno sprejeti. Nato je podal navzoči zvezni odposlanec obširno poročilo, katero je članstvo z odobravanjem sprejelo. Na koncu se je še mnogo razpravljalo o sredstvih, ki bi jih bilo podzveto, da se šušmarstvo vsaj omeji, ker se drugače v resnici ne bo izplačalo imeti v vinorodnih krajih gostilniške obrate. Članstvu se je priporočalo, naj pri pobijanju šušmarstva sodeluje s tem, da naznanja konkretne slučaje, ki se bodo potem od strani zadrugne uprave, kakor tudi od strani zveze obravnavali. Nato je bil zaključen občni zbor.

Združenje v Lendavi. V prostorih predsednika g. Horvat Matije v Dol. Lendavi se je vršil dne 30. marca 1940. ob precejšnji udeležbi redni letni občni zbor, katerega se je udeležil poleg zveznega odposlanca tudi sreski kmetijski referent g. Peternel Mirko in zbornični svetnik g. Vukan Ludvik. Iz predsedniškega poročila sledi, da je imela uprava mnogo opravka s preganjanjem šušmarjev, ki jih je posebno v tem srezu veliko število in pa z dajanjem navodil pri sestavi davčnih prijav. Skupno z zvezno organizacijo se je borila za odpravo trdot novega trošarinskega pravilnika, v čemur je zabeležiti po pretežni zaslugi zveze prav lepe uspehe. Zadrugnih sej je bilo pet. Prejemki so znašali 10.697,20 din, izdatki pa din 8.805,05. Proračun pa izkazuje pri dohodkih in izdatkih 13.517,65 din. Gosp. kmetijski referent je nato poročal o vplivih novih trošarinskih predpisov na vinogradništvo in gostilničarstvo, kar je pozneje dopolnil še navzoči zvezni ravnatelj, ki je ta pravilnik orisal iz

Gostilničarji in vinotočilci!

Ako želite pristno najboljšo Bizeljsko vino po zmerni ceni, ga dobite samo v novo ustanovljeni založni kleti

Ljubljana — Šiška, Gasilska c. 6

z a k a r s e p r i p o r o č a

Vinarska in sadjarska zadruga Bizeljsko

gostilniškega stališča. Pred zaključkom občnega zbora se je vnela prav živahna debata v raznih gostilniških vprašanjih, o katerih so dajali razni zastopniki potrebna pojasnila.

Raznoterosti

— Reševanje prošenj za odpis zaostalih davkov. Na finančni direkciji se ravnokar obravnavajo prošnje za odpis davčnih zaostankov. Teh prošenj je nad 8000 po številu.

— Izčlanjenje članstva iz združenja v Krškem. Z odločbo Zbornice TOI št. 4027 z dne 18. marca so bili člani iz občine Šmarjeta izločeni iz združenja v Krškem ter priključeni novomeškemu gostilniškemu združenju. Člani v občini Vel. Dolina in Čatež so bili z odločbo Zbornice TOI št. 5545 z dne 18. junija 1940 izločeni iz združenja v Krškem ter priključeni gostilniškemu združenju v Brežicah.

Oglašuite!

PRISTNA

LJUTOMERSKA VINA

kupujte le pri

**Vinarski zadrugi
Ljutomer**

PETER STEPIČ

(Lastnik Mirko Stepič)

Veletrgovina z vinom

Ljubljana VII. (Sp. Šiška)

Telefon 2171

se priporoča cenj. gostilničarjem s solidno postrežbo prvovrstnih vin

SPECIALNA TVRDKA

ZA HARMONIKE

IZDELOVANJE HARMONIK

JOSIP FLEISS

(Prej F. Lubas & sin)

LJUBLJANA, TYRŠEVA 36

**DELNIŠKA
DRUŽBA
PIVOVARNE**

„UNION“ • LJUBLJANA

PRIPOROČA SVOJE IZBORNE IZDELKE:

**SVETLO IN ČRNO
UNION PIVO**

v sodih in steklenicah vsem cenj. gostom in gostilničarjem

Z odličnim spoštovanjem
**Delniška družba pivovarne
„UNION“ • LJUBLJANA**